

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou v právní věci žalobce **K. K.**, bytem N. D. 178, S., zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem v Praze, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem v Olomouci, Jeremenkova 40a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne **16. 09. 2014**, č. j. **KUOK 84301/2014**, ve věci přestupku,

t a k t o :

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.
- III. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí citovaného v záhlaví. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce ze dne 3. 7. 2014, č. j. SMOL/143644/2014/OARMV/DPD/Kas, jako opožděné.

[2] V žalobě žalobce namítal, že odvolání bylo podáno včas, neboť rozhodnutí správního orgánu I. stupně nebylo žalobci oznámeno a tedy nemohla počít plynout lhůta pro podání odvolání. Proto měl žalovaný provést výpočet lhůty k podání odvolání podle § 84 správního řádu. Správní orgán měl rozhodnutí doručit zástupci na elektronickou adresu pro doručování o.@z.eu. Žalovaný neodeslání písemnosti na tuto adresu odůvodnil tak, že spisová služba Magistrátu města Olomouce neumožňuje doručovat na elektronickou adresu s diakritikou a že stanovení takové adresy je obstrukčním chováním, a že adresát stejně přijetí zprávy nikdy nepotvrdí. Tvrzení o nepotvrzování elektronických zpráv žalobce vyvracel přiložením printscreenu vybraných písemností doručených na předmětnou elektronickou adresu, včetně potvrzení o jejich přijetí. Pokud by pro soud nebylo toto potvrzení dostatečné, žalobce navrhoval před soudem slyšet zástupce P. K., a tomu uložit povinnost předložit soudu další soudem určený počet doručených e-mailů, jejichž přijetí bylo potvrzeno. Nepochybně tak byla naplněna podmínka, že doručování zástupci na elektronickou adresu mohlo přispět k urychlení řízení. Diakritika v názvu domény je již 5 let běžnou součástí internetu, žalovaný neozřejmil, z čeho ve své úvaze vycházel, ve spise není založeno žádné vyjádření Magistrátu města Olomouce, podle kterého by nebylo technicky možné vypravit písemnost na elektronickou adresu obsahující diakritiku. Jde o spekulaci žalovaného. Správní orgán se měl dotázat svého IT specialisty, kterým disponuje, a ten by mu sdělil, že elektronickou adresu o.@z.eu lze zapsat též jako o.@xn--z.-hwa.eu. Stanovení doručovací adresy s diakritikou není obstrukčním krokem. Zástupce žalobce velmi cestuje, neboť se účastní jednání u různých správních orgánů, studuje na univerzitě v Panamě právo, často cestuje na Kanárské ostrovy a do USA. Stanovení uvedené adresy vede k rapidnímu poklesu doručované nevyžádané pošty, u zahraničních serverů již tato není očekávatelná. Zástupce má stanovenou jednu elektronickou adresu výhradně pro komunikaci se správními orgány, protože je velmi zodpovědný muž. Takto nepřehlédne nějakou důležitou písemnost ve změti nevyžádané pošty, což jednoznačně posiluje ochranu práv zastupovaného účastníka řízení. Na uvedené adrese má zástupce zřízen elektronický podpis, což osvědčil printscreenem certifikátu přiloženým k žalobě. Pokud správní orgán vypravil písemnost na jinou než udanou e-mailovou doručovací adresu, nelze na doručování písemnosti na jinou adresu vázat právní účinky uplynutím desátého dne uložení písemnosti. K tomu by totiž bylo nutné, aby podle § 19 odst. 8 správního řádu vypravení písemnosti na takovou adresu předcházela pokus o doručení písemnosti na elektronickou adresu. K tomu žalobce odkázal na závěr č. 86 Poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 14. 12. 2009, který zastává stejný právní názor. Proto předmětná písemnost nebyla doručena, a to ani fikcí. Zástupce žalobce se o vydání rozhodnutí dozvěděl z telefonátu od Magistrátu města Olomouce 1. 9. 2014, toho dne počala plynout tříměsíční lhůta pro podání odvolání podle § 83 odst. 1 správního řádu. Žalobce podal odvolání v první den této lhůty. Žalovaný se též nepokusil napadené rozhodnutí vypravit na elektronickou doručovací adresu zástupce žalobce, a proto bylo doručeno 28. 11. 2014, kdy zástupce žalobce nahlédl do spisu. Odvolání bylo včasné též proto, že žalobce jako součást odporu (podání součástí spisu) podal též odvolání proti rozhodnutí vydanému v budoucnu a odkázal na § 83 odst. 1 správního řádu. Správní orgán se proto měl věnovat již tomuto odvolání vyjádřenému v odporu, ač v té době nebylo rozhodnutí vydáno. Fakticky bylo rozhodnutí správního orgánu I.

stupně vydáno až 28. 11. 2014, kdy žalobce nahlédl do spisu. Pokud se žalobce apriorně odvolal a správnímu orgánu nebylo zřejmé, do kterého rozhodnutí odvolání směřuje, měl minimálně vyzvat žalobce k odstranění vad podle § 37 odst. 3 správního řádu.

[3] Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že správní orgán učinil veškerá opatření k tomu, aby zmocněnci žalobce doručil písemnost obsahující rozhodnutí ve věci. Doručení písemnosti na určenou doručovací adresu nebylo možno z technických důvodů učinit, a proto byly zmocněnci doručovány písemnosti obsahující rozhodnutí prostřednictvím provozovatele poštovní služby. Jednání zmocněnce žalobce bylo vyhodnoceno jako zneužití práva a žalovaný postup správního orgánu I. stupně plně akceptoval. Žalovaný byl přesvědčen, že žalobce nebyl krácen postupem správních orgánů na svých právech. Pokud zmocněnec svým přístupem znemožnil řádné doručování písemností, toto nelze dávat k tíži správnímu orgánu. V daném případě se jedná o předem připravený scénář, jehož cílem je zpochybnit doručení rozhodnutí ve věci samé. Obdobnou procesní strategií se již zabýval i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 3. 7. 2014, sp. zn. 9 As 162/2014.

[4] Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 16. 9. 2014.

[5] Soud ve vztahu k souzené věci a žalobním námitkám ze správního spisu zjistil, že dne 9. 5. 2014 žalobce prostřednictvím zmocněnce Petra Kocourka podal odpor proti příkazu ze dne 22. 4. 2014, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., který spáchal tím, že 15. 2. 2014 asi v 16.50 hodin neoprávněně vjel motorovým vozidlem tov. zn. Suzuki, RZ X na Horní náměstí v Olomouci, čímž nerespektoval svislou dopravní značku IP 27a „Pěší zóna“ (s dodatkovým textem) a za to mu byla uložena pokuta v částce 1.500 Kč.

[6] Součástí odporu byla plná moc podepsaná žalobcem, udělená pro zastupování v plném rozsahu, ve všech stupních řízení, tedy u správního orgánu I. stupně, odvolacího správního orgánu i řízení před správním soudem, včetně doručování písemností ve všech stupních řízení.

[7] V odporu požádal zástupce žalobce o doručování písemností na e-mailovou adresu o.@z..eu.

[8] Předvolání k ústnímu jednání převzal žalobce do vlastních rukou 5. 6. 2014, zástupci žalobce bylo doručeno v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu (fikcí) 16. 6. 2014. Předvolání bylo zástupci žalobce zasíláno na doručovací adresu uvedenou v evidenci obyvatel.

[9] Podle záznamu ve správním spisu ze dne 23. 6. 2014 bylo předvolání e-mailem vypraveno zástupci žalobce 27. 5. 2014.

[10] Věc byla projednána v nepřítomnosti žalobce i jeho zástupce a rozhodnutí o přestupku bylo doručeno zástupci žalobce fiktivně 17. 7. 2014. Současně bylo zasíláno zástupci žalobce na adresu o.@z..eu.

[11] E-mailem s uznávaným elektronickým podpisem podal zástupce žalobce 1. 9. 2014 odvolání.

[12] Dne 16. 9. 2014 rozhodl žalovaný, že odvolání se zamítá, protože bylo podáno opožděně. Žalovaný konstatoval, že správní orgán I. stupně předvolání doručil zástupci žalobce na nesprávnou e-mailovou adresu o.@z..eu. Předvolání proto bylo doručeno fiktivně poštou na doručovací adresu. Žalovaný odkázal na § 19 odst. 4, § 72 odst. 1 a citaci uvedených ustanovení upřesnil tím, že zákonodárce měl na mysli především urychlení procesu správního řízení. Jak vyplynulo ze spisového materiálu správního orgánu I. stupně, tomuto orgánu ani žalovanému neumožňuje stávající systém spisové služby zadávat e-mailovou adresu o.@z..eu s diakritickými znaménky. Z povahy věci nelze na tuto adresu doručovat a navíc nesplňuje zákonnou podmínku, že doručování na tuto e-mailovou adresu má přispět k urychlení řízení. Žalovaný spatřoval v postupu zmocněnce obstrukční jednání, kdy v minulosti, pokud bylo rozhodnutí zasláno na jím požadovanou e-mailovou adresu, nedošlo z jeho strany k potvrzení převzetí zásilky v souladu se zákonem. Správní orgán I. stupně pochybil, když ve svém rozhodnutí nezdůvodnil, proč nedoručoval, případně nemohl doručovat, písemnosti na požadovanou e-mailovou adresu o.@z..eu. Podle žalovaného došlo ze strany zmocněnce žalobce ke zneužití práva a odkázal na rozsudek NSS ze dne 10. 11. 2005, čj. 1 Afs 107/2004 – 48. Jediným účelem zmocněnce je správní řízení prodlužovat, zpochybnit doručení a dosáhnout tak uplynutí zákonem stanovené prekluzivní lhůty. Obdobný obstrukční postup zmocněnec P. K. již prezentoval v řízeních vedených na Krajském úřadě Olomouckého kraje, například pod sp. zn. KÚOK/8676/2014/ODSH – SD/7228, KÚOK/76634/2014/ODSH – SD/7693. Obě písemnosti, tj. předvolání k ústnímu jednání i rozhodnutí ve věci byly zmocněnci řádně doručeny na adresu pro doručování, kterou si sám zvolil a uvedl v informačním systému evidence obyvatel s platností od 26. 4. 2014. Rozhodnutí ve věci nabylo právní moci dne 2. 8. 2014. Zásilka s odeslaným rozhodnutím na doručovací adresu byla správním orgánem I. stupně vypravena 3. 7. 2014 a uložena a připravena k vyzvednutí na doručovací poště 7. 7. 2014, přičemž zmocněnec byl vyzván k vyzvednutí zásilky. S výzvou mu bylo v místě doručovací adresy zanecháno i poučení o právních důsledcích nevyzvednutí či odmítnutí převzetí předložené písemnosti. Zásilka s rozhodnutím byla zmocněnci doručena v souladu s § 24 odst. 1 s. ř. dne 17. 7. 2014 rozhodnutí nabylo právní moci 2. 8. 2014. Lhůta pro podání odvolání by byla zachována, pokud by obviněný své odvolání podal poslední den lhůty, tj. dne 1. 8. 2014 k poštovní přepravě nebo osobně u příslušného správního orgánu.

[13] Dne 28. 11. 2014 nahlédl do správního spisu zmocněnec žalobce P. K. a převzal fotokopii kompletního spisového materiálu, včetně doručenek a obsahu spisu.

[14] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[15] K zániku odpovědnosti za přestupek podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích nedošlo, neboť přestupek byl spáchán 15. 2. 2014 a napadené rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 29. 9. 2014.

[16] Dále soud konstatuje, že skutková podstata přestupku podle účinné právní úpravy existuje i ke dni vydání rozsudku, a to včetně shodné právní úpravy sankcí, proto posuzoval souzenou věc podle hmotněprávní úpravy účinné v době spáchání přestupku v souladu s § 7 odst. 1 zákona o přestupcích. Spornou byla otázka správnosti aplikace institutu spočívajícího v zákazu zneužití práva.

[17] Správní orgán je podle zdejšího soudu oprávněn a povinen posuzovat existenci a platnost úkonů, mezi něž patří plná moc, i když jde o soukromoprávní úkony. Jasná a pevná hranice mezi úkony soukromoprávními a veřejnoprávními neexistuje a procesní řády ve veřejném právu odkazují na ustanovení občanského zákoníku o plné moci a používají je. Toto pojetí dosvědčuje i judikatura. Například podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2010, čj. 7 Afs 130/2009-200 (všechny zde citované rozsudky jsou publikovány na www.nssoud.cz), *k soukromoprávní absolutní neplatnosti úkonů, jež mají být základem daňové povinnosti, jsou všechny orgány veřejné moci povinny přihlídnout z úřední povinnosti v kterékoli fázi řízení*. Soud proto konstatuje, že shledává, shodně s žalovaným, oprávnění správního orgánu posuzovat, zda úkon v řízení (zde zvolení zmocněnce) naplňuje znaky zneužití práva. A právě účinkem konstatování o zneužití práva je shledání tohoto úkonu jako absolutně neplatného (srov. Zdeněk Pulkrábek. *Zákaz zneužití práv v rozporu s jeho účelem*. Eurolex Bohemia, Praha 2007, např. str. 124, 62 - 63).

[18] Pro řádnou aplikaci institutu zneužití práva je podle zdejšího soudu v návaznosti na posledně citovanou literaturu a samotný institut zákazu zneužití práva a jeho obvyklou aplikaci použít objektivní a subjektivní test. To znamená, že pro správné použití institutu zákazu zneužití práva je třeba z řádně zjištěného skutkového stavu logicky vyvodit ze skutkových okolností případu vytvoření uměle vykonstruované situace, která má přinést žalobci užitek a kterou by žalobce jinak nevytvořil (objektivní test) a vyvodit záměr žalobce výhodu získat (subjektivní test, zjišťuje se úmysl), přitom je třeba zahrnout do hodnocení (mimoprávní) standardy chování jako je veřejný zájem (resp. dobré mravy, dobrá víra či obcházení zákona) a objektivní rozpor s nimi (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 14. 12. 2011, čj. 7 6A 3/2011 – 29 a zejména ze dne 5. 2. 2015, čj. 76 A 26/2013 – 48).

[19] V souzené věci vytvářel žalobce, resp. jeho zmocněnec situace jako především zrušení trvalého bydliště v České republice, poskytnutí adresy na

Kanárských ostrovech, kde byl jako adresát neznámý, poskytování e-mailových adres, na které bylo problematické či nemožné doručování ap., popsané výše. Ve svém souhrnu všechna tato jednání a všechny události vytvářejí ucelený komplex procesní obstrukční taktiky, které je četným správním orgánům či správním (a nejen správním, ale i např. trestním) soudům známá a svědčí o účelovém, obstrukčním chování advokáta žalobce a jeho zmocněnce ve správním řízení. Mimo výše jmenované spisové značky či čísla jednací věcí projednávaných správními orgány a soudy, které se týkaly zmocněnce žalobce a jeho zástupce v soudním řízení správním, jde např. o věci sp. zn. 72 A 29/2014, sp. zn. 72 A 2/2014 (projednávané u zdejšího soudu) a celá řada mnohých dalších u zdejšího soudu i v rámci celé České republiky. Objektivní test tak byl podle soudu jednoznačně naplněn.

[20] Subjektivní test pak spočívá ve zjištění úmyslu, záměru žalobce získat výhodu, kterou by jinak žalobce nezískal. Jednání zmocněnců je přitom třeba přičítat zastoupenému. Záměrem žalobce v prodlužování řízení o přestupku je dosáhnout svého nepotrestání, tj. uplynutí doby jednoho roku od spáchání přestupku bez toho, aby byl obviněný z přestupku uznán vinným, a to tak, že podle judikatury rozhodnutí o přestupku nabude v této lhůtě (podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích) právní moci. Součástí obvyklé taktiky zástupců žalobce, která vede k prodlužování přestupkového řízení, jsou obstrukce při doručování, projednávání přestupku, při dokazování. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku čj. 9 As 162/2014 – 31, jde o procesní strategii, která je předem připravená a již je advokát zastupující žalobce i zmocněnec žalobce ve správním řízení dobře znám správním úřadům i soudům v rámci celé ČR. Výhodou, které úspěšným uplatněním takové taktiky žalobce získá, je nejen nepotrestání formou pokuty, ale i to, že mu nebudou zapsány body do evidence řidičů, což souvisí v budoucnu s dosažením počtu 12 bodů a následným odnětím řidičského oprávnění.

[21] Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, čj. 1 As 27/2011 - 81, jde u zneužití práva o institut, který je nutno používat výjimečně. Soud souhlasí s tím, že při shledání zneužití práva správním orgánem či soudem jde o velmi významný zásah do práv jednotlivce. A právě souzená věc výjimečná je a do značné míry modelová, velice se podobající věci, kterou rozhodl pod čj. 9 As 162/2014 – 31 Nejvyšší správní soud citovaným rozsudkem, na který pro stručnost zdejší soud odkazuje. Nadto v tomto rozsudku Nejvyšší správní soud deklaruje v prvně citovaném rozsudku i právo státu na spravedlivý proces, s čímž se zdejší soud v souzené věci ztotožňuje.

[22] Soud se ztotožňuje i s úvahou žalovaného, že na zvolení zástupce, který svou funkci nevykonává řádně a vytváří obstrukce, je nutno dívat se tak, že si žalobce nezvolil žádného zmocněnce. S takovou úvahou soud souhlasí potud, pokud je prokázáno a v rozhodnutí odůvodněno, proč zmocněnec nemůže svou funkci vykonávat, ovšem taková úvaha musí být vždy spojena s aplikací institutu zneužití práva či jinou obdobnou úvahou, jako je ta o obcházení zákona apod. Použití dobrých mravů není ve správním právu zakotveno v zákoně ani se spojením dobrých mravů a správního práva příliš nezabývá judikatura, avšak je nutno konstatovat jednak to, že v některých doktrínách je neurčitý právní pojem „dobré mravy“ spojen

právě s institutem zneužití práva. A již podle letitého rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (Boh. adm. 4488) „*veřejný pokoj a řád znamená jednak souhrn právních norem a norem etických a společenských, jichž zachování podle dočasně panujících obecných názorů je podmínkou klidného a spořádaného soužití, jednak stav společnosti oněm normám odpovídající*“ (srov. citaci v učebnici prof. Jiřího Hoetzela: *Československé správní právo*. 2. přepracované vydání. Praha 1937, s. 21).

[23] Pramenem práva nejsou pouze právní předpisy, ale také právní principy. Při základních právních znalostech toto musí či by mělo být známo i zástupci žalobce v soudním řízení správním jakožto advokátu, který z titulu své profese tyto znalosti mít má.

[24] Shrnutí, žalobce podal odvolání 1. 9. 2014, tj. v době, kdy marně odvolací lhůta uplynula, jelikož žalobci bylo rozhodnutí doručeno na jeho doručovací adresu podle § 24 odst. 1 správního řádu (tzv. fikcí) dne 17. 7. 2014 a nabylo právní moci dne 2. 8. 2014. Pokud by měl zmocněnec žalobce skutečný zájem o bezproblémové doručování, nesděloval by jako doručovací adresu elektronickou adresu s diakritikou – tj. o.@z..eu. Zmocněnec žalobce bezpochyby z jiných správních řízení v květnu 2014 již věděl, že doručování na elektronickou adresu s diakritikou není pro správní úřad možné (vizte shora citované spisové značky jiných věcí a zejména rozsudek ve věci projednávané u zdejšího soudu pod sp. zn. 72 A 33/2014).

[25] Závěrem soud shrnuje, že správní orgány zjistily správně skutkový stav, vybraly správně právní předpisy i právní principy, pod které jej subsumovaly a z toho vyvodily v souladu s mezinárodními smlouvami, Ústavou, Listinou základních práv a svobod, zákony a právními principy správné skutkové i právní závěry, se kterými se soud ztotožnil.

[26] Úspěšný žalovaný žádné náklady řízení nepožadoval a soud ze spisu žádné nezjistil, proto mu je nepřiznal, a neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, to vše podle § 60 odst. 1 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem

lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Olomouci dne 31. 8. 2015

Za správnost vyhotovení:
Ing. Petra Rýparová

JUDr. Martina Radkova v. r.
samosoudkyně